

SPROG & SAMFUND

Nyt fra
Modersmål-Selskabet
25. årgang nr. 1
Marts 2007

**Indhold: Bestyrelsen skriver 3 · Sprogloven 4 · Høring om sprogloven 5-9 · Tolken taler 10
Stride ord 11 · Mange slags dansk 12-13 · Læserne skriver 14-15 · Generalforsamling 16**

Sproglov

„Fordelen ved et komplet og samfundsbærende dansk er at borgerne har et velfungerende og effektivt kommunikationsredskab til rådighed som tillader dem at ytre sig om faglige og personlige anliggender og at blive forstået i deres eget land. Det er ikke mindst det fælles sprog som gør det muligt at være aktiv samfundsborger og dermed deltage i demokratiet. Manglende evne til at mestre sproget fører let til en tilværelse i samfundets periferi.“

Så enkelt kan det siges, og det er Dansk Sprognævn, der siger det i „Notat om dansk sprogpolitik“, der blev publiceret op til debatten om en dansk sproglov. Det er rart at se Dansk Sprognævn i en både sprogpolitisk og humanistisk offensiv, og Modersmål-Selskabet og Forbundet Kommunika-

tion og Sprog fulgte op med en høring, der samlede de politiske ordførere og en række fagfolk den 1. februar, to dage efter at Dansk Folkeparti udspil til en sproglov blev debatteret i Folketinget. En stor del af Sprog&Samfund er i denne omgang viet debatten, der ikke entydigt viste tilslutning til en egentlig sproglov – i erkendelse af, at man ikke kan lovgive for, hvordan folk taler, og en lov uden sanktioner er en absurditet. Men der kan lovgives selektivt for, hvordan der skrives i offentlige institutioner og undervises på højere læreanstalter. Mon ikke det bliver resultatet af det udvalgsarbejde, kulturministeren sætter i gang. I it-verdenen er slaget tabt. Vi får lov at beholde musen, men katten sidder for bordenden.

M.B.

SPROG & SAMFUND

er medlemsblad for Modersmål-Selskabet og udsendes i 4 numre årligt. Abonnement for ikke-medlemmer 90 kroner.

Oplag: 1200 eksemplarer.

BLADUDVALG:

Henrik Munck (form.)

Ingrid Carlsen

Jørgen Christian Wind Nielsen

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR:

Michael Blædel

Asserbohusvej 31,

3300 Frederiksværk

tlf. 47 74 62 61

blaedel@wanadoo.dk/

red@modersmaal.dk

LAYOUT:

Martin Sand Pævatalu

REPRO OG TRYK:

Clausen Offset

ISSN 0108-433 X

Artikler, der offentliggøres i Sprog og Samfund, tegner ikke nødvendigvis Selskabets holdning. Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Modersmål-Selskabet har til formål at virke for bevarelse og udvikling af modersmålet som en grundlæggende forudsætning for dansk kultur og folkestyre. Dette tilstræbes ved:

1. At vække forståelse for betydningen af en klar, udtryksfuld og varieret anvendelse af sproget i tale og skrift – med respekt for dialekterne
2. At formidle kendskab til forskning og uddannelse vedrørende det danske sprog.

Medlemskontingent er 225 kr. årligt, for uddannelsessøgende og pensionister 150 kr. (Portogebyr – udlandet: 50 kr.)

Giro 6 67 69 01.

CVR-nr. 7682-4215

Bank: reg.nr. 7853, kontonr. 1035729

Internet: www.modersmaal.dk

MODERSMÅL-SELKABETS BESTYRELSE:

FORMAND:

Mag.art. Bent Pedersbæk Hansen,
Gadestævnet 35, 2650 Hvidovre, tlf. 3647 4065,
e-mail: bp@modersmaal.dk

NÆSTFORMAND:

Cand.oecon. Henrik Munck,
Farumgårds Allé 3, 3520 Farum, tlf. 4495 2243,
e-mail: hm@modersmaal.dk

KASSERER:

Dir. Niels Jørgen Ebbensgaard,
Skovholmsvej 1, 3300 Frederiksværk, tlf. 4774 6172,
e-mail: nje@modersmaal.dk

ØVRIGE BESTYRELSE:

Stud.mag. Lasse Bruun,
Marstalsgade 1, 1.tv., 2100 Kbh. Ø, tlf. 4035 2266,
e-mail: lb@modersmaal.dk

Kontorassistent Ingrid Carlsen,
Ammendrupvej 33, 3200 Helsingør, tlf. 4879 8771,
e-mail: ic@modersmaal.dk

Cand.mag. Gerda Thastum Leffers,
Skolebakken 81, 2830 Virum, tlf. 4585 7644,
e-mail: gtl@modersmaal.dk

Journalist, stud.mag. Jens Møller Nielsen,
Nordre Fasanvej 249, st.tv., 2200 Kbh. N,
tlf. 2685 9800, e-mail: jmn@modersmaal.dk

Translatør, cand. interpret.
Jørgen Christian Wind Nielsen
Mylius Erichsens Allé 27, 2900 Hellerup
tlf. 3962 2720, e-mail: jcn@modersmaal.dk

Seminarielektor Claus Tilling,
Islevhusvej 36, st., 2700 Brønshøj, tlf. 3828 6648,
e-mail: ct@modersmaal.dk

SUPPLEANTER TIL BESTYRELSEN:

Cand.jur. Rasmus Rune Axelsen
Lindevej 9, 4180 Sorø, tlf. 5783 0006
e-mail: rra@modersmaal.dk

Cand.mag. Helle Bønløkke
Oehlschlægersgade 34, 4.th, 1663 V, tlf. 4035 1508
e-mail: hb@modersmaal.dk

MODERSMÅL-SELKABETS SEKRETARIAT:

Birte Iversen,
Engerødvej 34, 3200 Helsingør, tlf. 4879 6352,
e-mail: sek@modersmaal.dk

Belært af erfaringen

Indgreb gennem lovgivning fra statsmagtens side i borgernes omgang med hinanden er at beklage og bør kun finde sted, når vægtige grunde taler for det. Modersmål-Selskabet har gennem mere end 25 år virket for, at det ikke skulle komme så vidt, at lovindgreb på sprogområdet blev nødvendigt. Vi håbede på, at det danske sprog kunne bero på tradition og sædvane og være stærkt nok til, at fornyelser kunne indoptages på naturlig vis, uden at kernen blev truet. Nu er det imidlertid kommet så vidt, at selv Dansk Sprognævn har skiftet kurs og har opgivet sin sædvanlige neutrale rolle som blot registrator af sprogudviklingen.

Den væsentligste årsag til Sprognævnets holdningsændring er udviklingen på universiteterne, hvis ledelser vil gennemføre engelsk som undervisningssprog i endnu højere grad, end det allerede er. Hvis planerne lykkes, vil det betyde ikke kun domænetab for dansk, men også prestigetab samt dannelsen af en elite af eksperter uddannet på en-

gelsk. De læger, tandlæger, dyrlæger og embedsmænd, der for fremtiden skal betjene danskerne på de forskellige områder, skal uddannes med engelsk som fagsprog.

Mange konsekvenser må frygtes som følge af en sådan udvikling, én er dog sikker: Dansk bliver reduceret til et andetrangssprog til hjemmebrug. På læreanstalter og i skoler tvinges unge og børn til at tale engelsk, og når de så kommer hjem, kan de små Erasmusser måske betjene sig af den danske dialekt, hvis de ellers ønsker det og kan huske den. De lærde må anstrenge sig med at oversætte deres indsigter til et ubehjælpsomt dansk, tydeligvis trætte af deres patienters / klienters dumme spørgsmål.

Og jeg er ked af at måtte sige det: Regeringens sprogpolitiske udspil fra 2004 var fuld af gode hensigtserklæringer, de hjalp bare ikke. Stærke kræfter var imod. Derfor er der nu vægtige grunde til lovgivning.

Bent Pedersbæk

Mit Modersmål-Selskab

En lille episode ved Selskabets spændende debatmøde om sprogpolitik har sat sig fast i min hukommelse: En af de 150 tilhørere afbryder et ungt folketingsmedlem under hendes levende oplæg – og korrekser, at politikerens har sagt „ligge“, hvor hun burde have sagt „lægge“. Ordføreren bliver rystet over afbrydelsen, men fatter sig og holder sig i resten af sit oplæg strengt til sit manuskript. Resultatet bliver derefter: Ordene udtales langsomt, percentligt og uden engagement.

Folketingsmedlemmet overlever nok den uhørte behandling, men kommentaren er værd at tage seriøst, fordi den er eksponent for noget langt værre end ordene i sig selv. Kommentaren udspringer af den holdning, at dygtige sprogbrugere har carte blanche til at agere korreksende sprogpoliti over for dem, der taler eller skriver mindre end perfekt. En arrogant og bedreviddende holdning, som mit Modersmål-Selskab bør bekæmpe som en af sine fornemste opgaver. Selskabets overlevelse og indfly-

delse hænger nøje sammen med vores evne til at favne alle, der oprigtigt interesserer sig for sproget – uanset om de har helt tjek på retskrivningen.

Mit Modersmål-Selskab tager med åbne arme imod alle, der deler Selskabets begejstring for vores det levende danske sprog.

Mit Modersmål-Selskab spreder glæden ved det danske sprog og tror på, at interessen for sprogets nuancer følger naturligt derefter.

Mit Modersmål-Selskab hylder stærke sprogbrugere og støtter svage sprogbrugere.

Mit Modersmål-Selskab støtter folkestyret ved at respektere alle, der bruger deres sprog til at påvirke den verden, de lever i.

Mit Modersmål-Selskab frydes, når politikere fra alle partier brænder af engagement for det danske sprog – uanset om de har helt styr på forskellene mellem „ligge“ og „lægge“.

Jens Møller Nielsen

Lov om det danske sprog?

AF JØRGEN CHRISTIAN WIND NIELSEN

Mange er interesserede i sprog, alle har vi interesse i sprog: Økonomiske, sociale, politiske, kulturelle. Sproget er vores vigtigste kommunikationsværktøj, men også én af ingredienserne i det at være menneske. Derfor følges det med interesse, når et parti i Folketinget fremsætter et „forslag til folketingsbeslutning om forberedelse af en dansk sproglov.“

Straks da beslutningsforslaget var lagt frem primo december 2006 besluttede Modersmåls-Selskabet at arrangere et tværpolitisk debatmøde sammen med Forbundet Kommunikation og Sprog. Mødet blev planlagt og gennemført 1. februar 2007 i lyset af 1.-behandlingen i Folketinget tirsdag 30. januar – timingen var perfekt, interessen enorm. Men hvad indeholder egentlig beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti?

Beslutningsforslaget pålægger på 9 linjer regeringen at forberede et forslag til en dansk sproglov. Formålet er at sikre en sammenhængende dansk sprogpolitik, og at modvirke, at dansk lider domænetab. Herefter to sider med bemærkninger: *Indledende bemærkninger*, *Det danske sprog i den offentlige sammenhæng*, *Interessen for en sprogpolitik samt Afsluttende bemærkninger*. Bilag 1 indeholder principper, „der kan indarbejdes i dansk sprogpolitik“, bilag 2 indeholder Dansk Sprognævns forslag til retningslinier for en dansk sprogpolitik (fra 2003).

Principper

Forslaget til principper indeholder 8 hovedpunkter: I. Hovedregel om offentligt sprog i Danmark, II. Andre sprogs plads i forhold til dansk, III. Navngivning, IV. Arbejdsmarked, V. Filmstøtte, VI. Elektroniske medier, VII. Sprogteknologiske tiltag og VIII. Dansk Sprognævn.

Danske myndigheder skal som udgangspunkt altid kommunikere på dansk. Universiteter skal forhandle og føre korrespondance på dansk. Dog kan norsk og svensk i visse tilfælde erstatte dansk, f.eks.

i forbindelse med bedømmelsesudvalg. I overnational sammenhæng anvendes gældende sprogregler, f.eks. EU og NATO. Alle offentlige institutioner skal som udgangspunkt have et dansk navn, skal de også have en engelsk betegnelse skal det klart fremgå at det er et binavn.

Ansættelseskontrakter i Danmark skal være på dansk, lønmodtagere har ret til forhandlinger med deres arbejdsgivere på dansk, og alle offentlige stillinger skal opslås på dansk.

Dansk filmstøtte kan alene udbetales til dansk-, færøsk- og grønlandsk-sprogede film, dog med mulighed for også at støtte nordisksprogede film. Der skal indføres punktafgifter på fremmedsprogede reklamer og slogans i danske medier, og der formuleres en række skærpede sprogkrav til Danmarks Radio og TV2: Programmer skal have danske titler, en øvre grænse for engelsksprogede udsendelser, ligesom medarbejderne skal efteruddannes i dansk sprog og sproghistorie.

Arbejdet med sprogteknologiske ressourcer på nettet skal intensiveres, f.eks. ordnet.dk, Den Store Danske Encyklopædi skal stilles gratis til rådighed, ligesom der skal igangsættes „en fuldstændig digitalisering af dansksproget skriftlighed fra dens historiske begyndelse“. Endelig skal Dansk Sprognævn have „en langt mere fremskudt plads i sprogpolitiske beslutninger“ og en række nye opgaver.

Dansk Folkeparti har i debatten indtil nu fået ros for initiativet, men ris for indholdet i beslutningsforslaget:

I de centrale principper er der ingen væsentlig styrkelse af traditionelle såvel som nye hovedsprog i uddannelsessystemet, den sproglige diversitet svækkes, satsningen på større indvandrersprog er ikke-eksisterende, de sproglige rettigheder i samfundet styrkes for dansk på bekostning af andre sprog, og styrkelsen af dansk fagsprog, videnskabelige domæner og videnskabsformidling på dansk er heller ikke nævnt.

Fra „bør“ til „skal“ - med eller uden sproglov

Debatmøde om dansk sprogpolitik med bred enighed mellem politikere og sprogfolk om behovet for en ekstraordinær indsats til sikring af det danske sprog.

AF HENRIK MUNCK

De ti paneldeltagere fra venstre: Modersmål-Selskabets formand Bent Pedersbæk Hansen, formand for Kommunikation og Sprog Birgitte Jensen, politikerne Elsebeth Gerner Nielsen (Det Radikale Venstre), Holger K. Nielsen (SF), Jakob Axel Nielsen (Det Konservative Folkeparti), der også vikarierer for kulturministeren, Ellen Trane Nørby (Venstre), Mogens Jensen (Socialdemokratiet) og Per Clausen (Enhedslisten). Derefter Dansk Sprognævnets direktør Sabine Kirchmeier-Andersen og Dansk Folkepartis Søren Krarup.

Man kan blive lidt betænkelig, når de politiske ordførere taler om at nedsætte et udvalg til behandling af forslagene fra partierne og Dansk Sprognævn til styrkelse af det danske sprog, sagde Modersmål-Selskabets formand *Bent Pedersbæk Hansen* i sine afsluttende bemærkninger ved debatmødet den 1. februar; han fortsatte:

–Det er vigtigt, at det ikke kommer til at gå som sidst med den sprogpoltiske betænkning fra 2004, at mens græsset gror, så dør hørsemor – mens udvalget behandler forslagene, går Landbohøjskolen og de øvrige universiteter over til engelsk – om ikke

andet så på masteruddannelserne, og det vil være en katastrofe. Man må være betænkelig ved at lovgive – det havde været bedst, hvis sproget kunne hvile trygt og godt på tradition og sædvane, men det gør det desværre ikke, så derfor kan en lovgivning blive nødvendig. Sprognævnets notat foreslår et meriteringssystem for forskere på dansk – det er da en idé, hvor man må spørge: hvordan er det overhovedet kommet så vidt, at forskere kun skal meriteres ved at skrive på engelsk. Flertallet af både læger og dyrlæger vil trods alt komme til at virke her i landet.

Formanden for Dansk Sprognævn, Hans Davidsen-Nielsen, professor på Copenhagen Business School, der tidligere hed Handelshøjskolen, efterlyste politikernes svar på, hvorfor de havde vedtaget universitetsloven, som legitimerer domænetabet.

Tværpolitisk debatmøde

To dage før debatmødet var Dansk Folkepartis forslag til folketingsbeslutning om en dansk sproglov til første behandling i Folketinget. Her bebudede Kulturministeren nedsættelsen af et udvalg af sprogeksperter og repræsentanter fra de relevante sektorer til at følge op på regeringens sprogpoltiske redegørelse fra 2004 og også vurdere behovet for en sproglov eller andre bindende regler. Folketingsdebatten varede halvanden time og sluttede med, at forslaget til folketingsbeslutning blev henvist til Kulturudvalget, som således kommer til at drøfte kommissoriet for et ekspertudvalg.

Det var Det Radikale Venstres forslag i sommeren 2006 om at gøre engelsk til officielt andetsprog, som fik Dansk Folkepartis Søren Krarup til at bebude et forslag om en sproglov for at sikre dansk

som det officielle sprog. Den 6. december fremsatte Dansk Folkeparti sit forslag til folketingsbeslutning om forberedelse af en dansk sproglov. Kort efter tog Modersmål-Selskabet og Forbundet Kommunikation og Sprog initiativet til i fællesskab at arrangere et tværpolitisk debatmøde om dansk sprogpolitik.

Arrangørerne fik hurtigt tilsagn om deltagelse fra Kulturministeren, repræsentanter for alle Folketingets partier samt Dansk Sprognævn. Datoen blev fastsat til den 1. februar, og som mødested blev valgt mødesalen hos FUHU lige ved Nørreport Station. Mødedeltagerne blev bedt om forhåndstilmeding, og flere dage før mødet måtte der efter 150 tilmeldte lukkes for yderligere tilgang. Ansvaret for både arrangementet og ledelsen af mødet blev dygtigt varetaget af Jørgen Chr. Wind Nielsen i dobbeltrollen som konsulent hos Kommunikation

Lisbet Krogager, der er tolk i EU-tjenesten, gjorde opmærksom på, at tolkning til og fra dansk på EU-møderne er på retur. Dansk sprog og kultur mister terræn, skønt EU for nylig har fået en kommissær for sproglig mangfoldighed.

Når forskere på universiteter og i virksomheder i stigende grad bliver pålagt at offentliggøre deres forskningsresultater på engelsk, afskærer man en gruppe mennesker, der ikke er så gode til engelsk, fra at forstå og få noget ud af forskernes viden. De engelsk-kyndige bliver en magtelite, mens de, der er dårlige til engelsk, hæftes af. Det er en farlig udvikling i et demokrati.

Lektor Michael Böss i Kr. Dagblad den 3. februar 2007.

Kirsten Refsing, dekan for det humanistiske fakultet på Kbh. Universitet: Det er sproget, der ler sidst – vi skal også give slip, så der er plads til udvikling. De unges sprog lever sit eget liv, og man kan alligevel ikke bremse det med regulativer og love.

og Sprog og bestyrelsesmedlem i Modersmål-Selskabet.

Mødet blev afviklet på 2½ time uden sang og pauser og med stor talelyst fra både paneldeltagerne og tilhørerne. Den omdelte deltagerliste viste, at der var repræsentanter for et bredt udsnit af sproginteresserede og deres organisationer. Der var en god stemning på mødet med små indspark om dialekter og sprogvalg, mens velformulerede indlæg blev belønnet med klapsalver. Mødet sluttede kl. 18:30, så interesserede mødedeltagere kunne nå hjem til et dansk herrehåndboldholds VM-semifinalekamp mod Polen. Kulturministeren havde sendt afbud kort før mødet, men hans indlæg blev læst op af den konservative partifælle.

De politiske ordførere havde under den forudgående folketingsdebat haft lejlighed til at indøve deres argumentation og overstå de gensidige parti-

politiske drillerier. Der var en erkendelse af, at udbredelsen af engelsksproget undervisning ved de videregående udvikling skete hurtigere end forventet, og der var kritik af regeringens manglende opfølgning på sin egen sprogpoltiske redegørelse fra 2004. Flere ordførere indrømmede, at de sjældent fandt anledning til at rose Dansk Folkeparti, men med udspillet til en sprogpolitik måtte de rose partiets initiativ, selv om de ikke var enige i detaljerne.

Betænkkeligheder

Hverken ministeren eller partierne tog på forhånd afstand fra en lovgivning, men udtrykte deres betænkkeligheder og efterlyste yderligere argumentation med eventuelle eksempler fra andre lande og deres erfaringer. Der var vilje til at lade hidtidige

Cand.mag. i retorik, Christian Eversbusch: Når man i et supermarked finder forbrugsvarer med engelsk indpakning, er det ikke overraskende, at 800 af 1000 nye ord i Nudansk Ordbog er engelske. Det er ikke en udvikling af det danske sprog – det er en afvikling.

Forskere er helt afhængige af, at deres forskningsresultater publiceres internationalt. Hvis man forbyder publicering på engelsk, hæfter man Danmark helt af i international sammenhæng. Problemet er snarere, at universiteterne ikke er særlig gode til at formidle den viden, de producerer til offentligheden, men det har intet at gøre med det sprog, man anvender.

Forskningschef i DI Charlotte Rønhoff, *ibid.*

henstillinger („bør“) afløse af mere forpligtende („skal“) pålæg. *Dansk Sprognævn* havde få dage før folketingsdebatten og debatmødet sendt ministeren og partierne et notat om dansk sprogpolitik som opfølgning på nævnets 4-punktsplan fra 2003 og i lyset af erfaringerne siden regeringens sprogpoltiske redegørelse. Notatet indeholder forslag til seks sprogpoltiske grundprincipper med konkrete tiltag og begrundelser for hvert princip. Notat blev under debatterne rost fra alle sider og vil være et centralt udgangspunkt for de kommende drøftelser.

Ved debatmødet kom det første indlæg til den vandrede mikrofon fra formanden for Dansk Sprognævn *Niels Davidsen-Nielsen*, der præciserede, hvorledes det stred mod de vedtagne sprogpoltiske principper, når Landbohøjskolen ville lade sine kandidatuddannelser blive engelsksprogede. Han spurgte, hvad politikerne agtede at gøre ved det? En repræsentant for tolketjenesten i EU gjorde opmærksom på, at tolkningen til og fra dansk ved møderne efter den seneste EU-udvidelse er på retur. Med den begrænsede tolkning mister dansk sprog og kultur terræn til trods for, at EU netop har fået sin egen kommissær for sproglig mangfoldighed. De politiske ordførere blev afasket en udtalelse om, hvorvidt de ville pålægge danske politikere og embedsmænd at benytte sig af deres ret til at tale dansk ved møderne i EU.

Sprogbarometer

Deltagerne i debatmødet fik gennem politikernes indlæg og kommentarerne fra salen en aktuel gennemgang af den sprogpoltiske situation med mange forslag til at fremme udviklingen. Dansk Sprognævn foreslår et sprogbarometer, der gennem en årlig status kan tage temperaturen på sprogudviklingen, offentlige institutioner skal synliggøre deres egen sprogpolitik, et nationalt terminologicerter skal have ansvaret for dansk- og engelsksproget terminologi, parallelsprogligheden skal styrkes også for andre sprog end engelsk, ændring af universitetsloven bør overvejes for at sikre undervisningen på dansk, og udviklingen af teknologiske sprogværktøj skal fremmes. Men der er samtidig enighed om, at kun gennem et styrket kendskab til det danske modersmål vil det være muligt at begå sig i det flersprogede globaliserede verdenssamfund.

FOTO: KAJ GØGSG.

England og Amerika er to nationer adskilt af et fælles sprog.

George Bernard Shaw

Politikernes holdning til en sproglov

Kulturminister Brian Mikkelsen i folketingsdebatten:

Jeg mener, der er grund til at følge op på regeringens sprogpoltiske redegørelse og vurdere, hvilke initiativer der kunne være behov for, hvis vi vil styrke det danske sprog og forhindre domænetab.

Jeg er til gengæld ikke hundrede procent sikker på, at svaret på udfordringen nødvendigvis er en sproglov, sådan som Dansk Folkeparti foreslår. Jeg er i hvert fald ikke sikker på, at det er det eneste svar. Bl.a. giver det mig anledning til overvejelser, at man i Norge og Sverige ikke har valgt at lave en egentlig sproglov, men i stedet har formuleret en sammenhængende politik for sproget.

Søren Krarup:

Det danske sprogs skæbne er et fælles dansk anliggende, og det er i bekymring for det danske sprogs eksistens i fremtiden, at vi fremkommer med dette beslutningsforslag om forberedelse af en dansk sprog-

lov. Vi er bange for, at dansk er ved at forsvinde. Vi er bange for, at dansk efterhånden synker ned til at være et almuesprog, som ikke kan benyttes af alle i landet i alle sammenhænge. Vi er slet og ret bange for, at en afgørende forudsætning for det danske folks fremtid er i færd med at forvitre og forgå.

Holger K. Nielsen:

Når det drejer sig om de vide-regående uddannelser, så vil jeg bestemt ikke udelukke, at vi kan få det formuleret i en sproglov. Det er også muligt, at vi kan gøre det som et ændringsforslag til universitets-

loven, det ved jeg ikke, men jeg vil ikke udelukke, at en sproglov her kan være nyttig og frugtbar at se på i forhold til den offentlige sektors måde at kommunikere på, i forhold til krav om, at ansættelseskontrakter naturligvis skal være på dansk. Det synes jeg, vi skal se fordomsfrit på i udvalgsarbejdet.

Elsebeth Gerner Nielsen:

Det Radikale Venstre opfordrer på det kraftigste til, at der lovgives, således at universiteterne og uddannelserne forpligtes til at udvikle et fagsprog på dansk og vel at mærke, at der afsættes de nød-

vendige ressourcer til det. Vi betragter ikke engelsk som en trussel mod det danske sprog. Vi betragter manglende opmærksomhed i forhold til udviklingen af det danske sprog som et problem. Styrkelse af alle borgeres modersmål er en væsentlig forudsætning for at få et mere kulturelt mangfoldigt og et mere sprogkyndigt Danmark.

Mogens Jensen:

Beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti fokuserer alene ensidigt og defensivt på det danske sprog. Og her er da også initiativer, som Socialdemokraterne godt kan støtte, men samlet set er forslaget ikke anvendeligt som udgangspunkt for en dansk sproglov.

Socialdemokraterne har netop fremlagt et sprogpolitisk udspil under titlen: »Styrk danskernes sprog«. Og udspillet giver vores bud på en helhedsramme for en kommende dansk sproglov. Vi opstiller i udspillet syv fokusområder, som en sproglov må tage sit udgangspunkt i.

Ellen Trane Nørby:

I Venstre støtter vi varmt op om, at der nu fra kulturministerens side tages initiativ til en arbejdsgruppe, der kan behandle området om et dansk sprog over et og klarlægge de problemstillinger og de udford-

ringer, der er, og så på den baggrund komme med en række indstillinger til Folketinget om, hvad der kan gøres, og om - hvis - der skal udformes en egentlig sproglov, og hvor detaljeret en sådan sproglov så skal være.

Jakob Axel Nielsen (K):

Jeg mener ikke, at en egentlig sproglov er vejen. Vi har set i Sverige og i Norge, at man har lavet en politik og formuleret nogle retningslinjer for, hvilken vej man vil gå. Men lad os forhåbentlig enes om, at vi kan

ned sætte et udvalg og blive enige om, hvad for et kommissorium det skal være. Det skal selvfølgelig være eksperter og andre sprogkyndige, der kan fortælle os en eller anden statusrapport på, hvorledes det står til med det danske sprog, og så lad os agere, efter at vi har fået ekspertudtalelserne.

Tolkning skal ikke begrænses

AF THOMAS HARDER

I sit „Forslag til folketingsbeslutning om forberedelse af en dansk sproglov“ anbefaler Dansk Folkeparti at muligheden for tolkning på hospitaler, hos sociale myndigheder osv. bortfalder, i samme øjeblik en person opnår dansk opholdstilladelse. Det er et forslag, som man må tage stærk afstand fra. En sådan begrænsning vil nemlig vanskeliggøre de forskellige instansers arbejde meget betydeligt og mindske de pågældende personers adgang til betryggende betjening.

Det er imidlertid ikke tilstrækkeligt at bevare de nuværende muligheder for tolkning i sundhedssystemet, hos politiet og domstolene og hos de sociale myndigheder. Man hører ofte, ikke mindst sygehuspersonale, klage over, at den tolkning, der er til rådighed, er alt for ringe. Dårlig tolkning medfører i bedste fald kun tidsspilde og unødigt uro, men i mange tilfælde medfører den forsinkede eller forkerte diagnoser med deraf følgende farlig fejlbehandling. Offentlige instanser burde være forpligtet til udelukkende at bruge tolke, som har bestået en prøve, der dokumenterer, at de er kvalificerede til at tolke på det pågældende område.

Et andet vigtigt emne i den aktuelle debat om en dansk sprogpolitik er dansks status ved de højere læreanstalter.

Socialdemokraterne og det Radikale Venstre siger i deres sprogpolitiske udspil, at „undervisning på videregående uddannelser skal uproblematisk kunne foregå på dansk, engelsk eller et tredje større fremmedsprog. Det betyder, at såvel undervisere som studerende forventes at kunne engelsk og et andet fremmedsprog på højt niveau.“ (Rad.) Og at „alle danske studerende på forsknings- og udviklingsbaserede uddannelser behersker både dansk på et højt akademisk niveau samt engelsk på et tilsvarende højt niveau skriftligt og mundtligt,“ samt „at undervisernes engelskkompetencer styrkes, så de studerende undervises på et fagligt højt niveau i engelsk.“ (Soc.dem.) Hvordan man skal nå så vidt, fremgår ikke rigtigt af forslagene, men enhver, der kender bare lidt til de danske videreuddannel-

sesmiljøer, vil vide, at der er langt igen. Meget langt.

Indtil man ved en omfattende og langvarig ressourceindsats måske engang når op på dette høje niveau af sproglig kunnen, må man desværre konstatere, at det er en ualmindelig dårlig idé at gøre engelsk til undervisningssprog på linje med – eller frem for – dansk. Enhver, der har prøvet at undervise eller at blive undervist på et sprog, som hverken er lærerens eller de studerendes bedste sprog, ved, at det ikke fremmer tilegnelsen af stoffet eller dybden af diskussionerne. Ideen om engelsk eller andre fremmedsprog som almindeligt undervisningssprog ved danske læreanstalter er grundlæggende forkert og vil vedblive at være det mange år frem i tiden.

Ved at undervise på et fremmedsprog forvandler man sproget fra undervisnings- og refleksionsredskab til endnu en forhindring, som skal overvindes, ud over de vanskeligheder som stoffet i sig selv frembyder.

Det betyder naturligvis ikke, at dele af undervisningen på sprogfagene ikke skal foregå på de pågældende sprog, eller at man ikke med stor fordel kan have særlige kurser på engelsk (eller andre fremmedsprog) – med udenlandske lærere eller med danske lærere, der virkelig mestrer det pågældende sprog på det fornødne niveau. Sådanne kurser kan tjene til at sikre en undervisning, som ikke kan leveres af danske lærere, til at træne de danske studerende i også at beskæftige sig med deres fag på andre sprog end dansk, eller til at tiltrække udenlandske studerende. Men det er en stor og farlig fejltagelse at tro, at man, sådan som sprogkundskaerne er i øjeblikket og vil være langt frem i tiden, kan lade danske lærere undervise danske studerende på andre sprog end dansk, uden at det går ud over den faglige kvalitet.

Thomas Harder er forfatter, oversætter, konference- og adjungeret professor ved CBS.

Islænding – føj for et ord!

AF OLE MEISNER

Alle har, selv om nogle ikke selv ved det, en hade-liste over ord de ikke kan fordrage. Mennesker skal ikke gå rundt og hade hinanden, men ord kan man roligt hade. Der er en frygtelig masse af dem, og temmelig mange kunne nemt undværes. Man skal ikke forsøge sig med forbud over for anderledes tænkende, overhovedet ikke. Nej, så er det meget bedre at begynde med sig selv.

En god grund til at finde ord frastødende er at de strider mod retskrivningen. En anden god grund er at man da har lov at udelukke visse udtryk fra sit private vokabularium, også selv om de ikke kan siges noget på retskrivningsmæssigt, fx når de skyldes modeluner eller simpelthen er uappetitive. Så er der alle de eksemfremkaldende klichéer. Dertil kommer visse låneord. Endelig kan man blive godt ond i sulet på det ene af to ord der er valgfrihed imellem. Det sidste er nok en personlig særhed som beror på at de andre vælger „forkert“.

Al fornyelse er svær. Tag et ord som *linje* hvor j'et har været obligatorisk siden 2001. Det ene ministerium efter det andet skriver det stadig med i. For over 20 år siden blev stavemåden *viis* (klog) afskaffet, men mange, mærkværdigvis også yngre, bruger den med vellyst, og de sværger også til dobbeltvokalerne i ordene *een* og *eet* som blev afskaffet for mere end 50 år siden og erstattet med *én* og *ét*. Kan man nu forstå det?

På hver anden hjemmeside figurerer der tilbud om *jobs*, selv om job på korrekt dansk ikke skal have nogen speciel endelse i flertal. Såkaldt velrenommerede foretagender som Copenhagen Business School ved det bare ikke. Det samme gælder ingen ringere end landets beskæftigelsesminister og diverse offentlige institutioner som har pligt til at følge retskrivningsreglerne, bl.a. Vejdirektoratet og Sundhedsstyrelsen.

Ordet *service* hedder jævnt og ligetil *servicer* i flertal, men banker, forsikringsvirksomheder, telefonselskaber og et væld af private foretagender trakterer rundhåndet kunderne med hvad de kalder *services*. Det samme gælder hel- og halvoftent-

lige foretagender, fx Danmarks Meteorologiske Institut, Integrationsministeriets internetportal Ny i Danmark, public servicevirksomhederne TV 2 og DR og Post Danmark. Sidstnævnte har en afdeling der, mildt sagt normstridigt, bliver kaldt Service Center Kunde. Måske er det et servicecenter for kunder.

Politikerne sætter fingeraftryk og bakker op om og råber vagt i gevær og spørger ind til og kommenterer på, og så er der jo lige det med at vende hver en sten. Og nyhedsmedierne har forelsket sig i udtryk som angiveligt, opbakning, den berømte by i Rusland, den politiske arena, fokus, handlingsplan, kulegravninger, kæden der springer af, filmen (eller kurven) der knækker og butikken der drejer nogle om. Finder medierne et hul i skattelovgivningen, er det ikke stort, men *massivt*. Uoverensstemmelser kalder de *krig*, og salget af solbriller stiger aldrig, men *eksploderer*. Livvagter hedder *bodyguards* og bortførelser *kidnapninger*. Nyheds sproget kender næsten ikke længere ord som dundertale, lektion, en over næsen, møgfeld, næsestyver, overhaling, røffel, skældud, tordentale og tilret-tvisning. Nu gælder kun *skideballe*. Adr!

Det første ord jeg lærte at hade var *islænding*. Islænder derimod stemmer overens med ældgammel dansk sædvane og den smukkeste danske sprogtone. Halldor Laxness sagde det. Og Martin A. Hansen. Og min, desværre nu afdøde, DR-kollega Halldor Sigurdsson. N. M. Petersens berømte gendigtning af de islandske sagaer hedder „Historiske Fortællinger om Islændernes Færd hjemme og ude“.

Sprogpedanter siger at en islænder er en hest eller en uldswater. Sludder! Er en bornholmer måske alene et standur eller en røget sild?

Ole Meisner, f. 1944, har været ansat i DR, Radioavisen, siden 1973. Modtog firmaets sprogpris i 1990 og er forfatter til bl.a. Haderen (Syddansk Universitetsforlag og DR) i Mediedansk-serien.

Dansk i middelalderen

AF GEORG SØNDERGAARD

Loghæn skal wæra ærlig. oc thollic. æf-
tær landæns wanæ. qwæmlig oc dyr-
lic oc opænbar swa at allæ mæn mughæ
wæra oc undarstandæ hwat loghæn si
ghær. oc wæra ær sornæn oc ær gøth af
tær ens mans særlig wild. num aftær al-
læ mæns thyrft thær i landæt w. ængi

Teksten på illustrationen er fra det måske berømteste danske middelalderhåndskrift, Jyske Lov, det som indledes med den kendte sentens »Med lov skal land bygges«, som kendes fra indgangspartiet på Københavns byret.

De allerførste linier ser således ud:

Mæth logh scal land byggæes. æn wildæ hwær man oruæs at sit eghæt, oc late men nute iafneth. tha thurfte men ekki logh with. en ængi logh ær æm goth at fullughæ sum sanænd. æn hwaræ sum mæn æuær sanænd, thæræ scal logh letæ hwilt sannænd ær.

Waræ ey logh a landæ tha hafthæ hin mest thær mest mataæ gripæ. Thv scal logh æftær allæ men gøraes, at rætæ men oc spakæ oc saclosæ nutæ thæræ spakæ. oc u ræte men oc folæ ræthæs thæt thær i loghæn ær scriuæt.

Med lov skal land bygges. Men ville hver mand nøjes med sit eget og lade mænd nyde retfærdighed, da behøvede man ikke nogen lov. Men ingen lov er så god at følge som sandhed, og hvis hver mand siger sandheden der skal loven vise hvad sandhed er.

Var der ikke lov i landet, da havde den mest som kunne tage mest. Derfor skal loven udformes med henblik på alle mænd så raske mænd og svage og

Loghen skal wæra ærlig oc ræt. thollic. æftær landæns wanæ, qwæmlig oc dylic opænbaræ. swa at allæ mæn mughæ vitæ oc understandæ hwat loghen sighær. oc wæra æi scriuæn oc æi gøth aftær ens mans særlig wild mun æftær allæ mæns thyrv thær i landæt

(Loven skal være ærlig og rimelig, efter landets vane, velegnet og forståelig, således at alle kan vide og forstå hvad loven siger. Loven skal ikke være skrevet og lavet efter én mands vilje men efter alle mænds behov der i landet.)

sagesløse bliver hjulpet, og urette mænd og tåber reddes for det der er skrevet i loven.

Efterhånden som samfundet blev mere og mere kompliceret, fik man behov for større fasthed og præcision i alle spørgsmål.

Inspiration og mønster for udfærdigelse af disse lovkomplekser er hentet i udenlandske forbilleder, primært Romerretten eller Kanonisk Ret.

Over og bag det hele det står kristendommen, både som institution og som ideologi. Af alle kulturbevægelser som nogensinde er kommet til os udefra, er kristendommen den vægtigste og mest betydningsfulde. Mange drog ud på pilgrimsfærd eller for at studere, og fremmede indkaldtes til kirker og klostre. Hen imod år 1200 har der været en stærk tilstrømning til universitetet i Paris, hvorhen »landets stormænd sender deres sønner [...] ikke blot når de skal uddannes til klerke, men også for at uddannes i verdsligge videnskaber« (fra samtidig beretning)

Her gælder Allan Karkers ord: »Med kristendommen kom ikke blot de latinske bogstaver til Danmark. Med den fulgte også romerkirkens internationale sprog, latinen. Fra første færd blev nu retsstiftende dokumenter (såkaldte diplomer) under iagttagelse af strenge krav til formuleringen efter europæisk mønster affattet på latin«

I Danmark skete en fantastisk udvikling i løbet

af middelalderen. Både materielt og befolkningsmæssigt. Specielt skal nævnes en befolkningsgruppe, borgerskabet som skilte sig tydeligt ud fra resten. Det var i høj grad borgerskabet som videreformidlede alt det nye danskerne lærte. Borgerne var erhvervsfolk, handelsfolk i de nye byer der opstod i middelalderen. Af sådanne byer eller købstæder kender vi fra 1200-tallet omkring 60 i hele det danske rige. En af dem, Havn eller København blev anlagt af biskop Absalon i slutningen af 1100-tallet. Absalon kom fra Sorø kloster, han var dansker men havde taget sin uddannelse ved universitetet i Paris.

Med disse linjer har vi antydnet nogle træk i en afgørende epoke i Danmarks historie, hvor det danske rige skabes, hvor landet bebygges, hvor befolkningen stabiliseres og hvor sociale relationer indadtil og udadtil befæster nationens identitet. Vi får en fornemmelse af hvor stor indflydelsen fra udlandet er, hvor man – i hvert fald udefra – bemærker at dansk sprog er noget specielt. Saxo noterer det i sin Danmarkskrønike og f.eks. Snorri Sturlason i Heimskringla hvor sproget betegnes som »dansk tunge« til forskel fra »norrønt« (norsk/islandsk).

Bag det hele ligger jo et - eller rettere sagt - flere talesprog som vi kun kan ane. I middelalderen levede de mundtlige fortællinger, fra middelalderen har vi folkeviserne som er overleveret mundtligt gennem århundreder og først nedskrevet i 1800-tallet. Man har haft lovsigemænd der på tinge kunne afgøre retstvistigheder.

Her er det vigtigt at huske at det er i middelalderen at de danske dialekter opstår. Middelalderens Danmark var et bondesamfund, og 99% af danskerne var bønder, jægere, fiskere eller krigere som boede på landet.

En af disse dialekter, sjællandsk får en særlig dominerende rolle i de skriftlige kilder. Det fremgår fx af brugen af den bestemte artikel:

huset, manden, drengen, pigen

Man ser aldrig noget æ hus, æ mand el. lign. i noget håndskrift.

Et andet påfaldende træk er fraværet af den jyske form af 1. pers. pronomen A.

En af forklaringerne er at det fortrinsvis er sjællandske stormandssønner der besætter de vigtigste poster i rigets styrelse og at deres sprog og tankegang bliver bestemmende for udformningen af det skrevne sprog.

Som eksempel på dette kan vi nævne et lille dokument, et såkaldt diplom Termini Balluncslef, Ballingslövs grænsen (Skåne). Der kan have ligget årelange jordstridigheder bag hvor man har haft brug for øvrigheden. På den tid var der bare ikke nogen øvrighed, ingen love, intet politi. Så hvad gjorde man? Man fik det hele skrevet ned så det kunne blive lyst på tinge og højtideligt oplæst »Isti sunt termini Balluncslef:« og således at de tolv vidner Thorsmod, Svend, Truels, Atti, Tole osv kunne træde frem én for én og sværge at de ville kæmpe til deres dødsdag. Det hele er nedskrevet og indlemmet i Necrologium Lundense, Lund domkaptels dødebog, anlagt i beg. af 1100-tallet:

Liunghall i almo. Wæstra sandbæch litla. Balluma hall. Hæschikærs wæthil. Høkalith. Østan withan withar clofhal. [...] Jsti sunt termini balluncslef. Quos iurauerunt . xii. Juramentales isti. Thorscmoth, homo regis, Gøtær. Suen pai. Trwghils suens sunn, Atti i ecnabiarghum. Tole iordans sunn. Sibbi i wannabiargh. Stvr sibba brother. Kætil toua sunn. Bendict karls sunn. Thorth i eschibiarghum. Thruuth j scærsiorwth. Et hoc factum est in fine lughurlang, ad meridiem super glaciem, quia tunc magnum gelu erat. xmo. kal. februarii. presentibus multis. scilicet. Domino thordone lundense decano. (uddrag)

Sproget er latin. Alle der havde en uddannelse var blevet undervist på latin. Gennem hele middelalderen havde latin uindskrænket autoritet som videnskabernes, som kirkens som myndighedernes sprog.

Sprog er musik med dissonanser og AHA-oplevelser

AF DORTHE SCHAKOW FALCK

Siden jeg før sommerferien i Sprog&Samfund læste M.B.'s indlæg, samt Jakob Fredslunds kommentar til dette, har jeg været meget optaget af, hvad det egentlig er, der gør, at nogle udtryk og talemåder er mere acceptable end andre.

Indrømmet: jeg er noget af en sprognørd, oven i købet en kreativ og ganske musikalsk af slagsen. Iflg. mine forældre har jeg, fra jeg begyndte at tale i en ret tidlig alder, elsket at lege med sproget. Ret hurtigt slog mit store forbrug af ord igennem, når jeg læste højt for min lillebror, læste indenad, gættede børnekrydsogtværser, digtede historier og sange m.m.

Som ung gymnasiast kom jeg naturligvis i kontakt med et meget bredt udbud af både udenlandsk og dansk litteratur. En ny og spændende verden åbnede sig, og jeg svælgede i ord og vendinger. En af de største oplevelser var at læse *Jørgen Stein*. Den står stadig på bogreolen med alle de sedler, jeg dengang stak ind de steder, der især var så smukke i sproget, at jeg måtte vende tilbage til dem igen og igen.

Senere i livet fik min interesse for sange og viser ny næring, da jeg blev medlem af Visens Venner. Her mødte jeg en helt ny måde at lege med ordene på; rim skal jo gerne passe. Her vil jeg især fremhæve Carl Erik Sørensen, en gudbenådet viseforfatter, som har været, og stadig er, storleverandør af skægge tekster med dybde og bid til Cirkusrevyen.

Tænk at få afmagringskur til at rime på Dagmar! Det kan en C.E.S. Hermed et par eksempler fra revyvisen „Indkøbsturen“, som blev sunget på „Græshoppevisen“:

„Jeg husked' nemlig, at min flinke fætter er på afmagringskur – og tante Dagmar, som aldrig ku' fordrag' mig ...“

eller hvad med:

„Man huskes for de gaver, som man gi'r, så i Flensborg sku' vi købe souvenirser...“

I „Du har rørt ved mit hjerte“ beskriver Johs. Møllehave fryden ved at rime: „Jeg elsker det associationsforløb, der ligger bag et rim, man ikke vidste var der. Som når man pludselig ser, at Genesaret rimer på wc-bræt. Det er som tryllekunst. At rime er at få uventede gaver af sproget.“

At få uventede gaver af sproget forudsætter dog åbenhed og, vil jeg hævde, en god portion humor. Det forudsætter endvidere, at man tør tage imod gaven, at man tør pakke den op, tage stilling til indholdet.

Personligt må jeg indrømme, at jeg jævnligt bliver „begavet“ i det daglige, i det sprog, der omgiver os alle, og som hele tiden er i bevægelse, det sprog, der i høj grad opfindes af og bruges af den yngre generation, ord og udtryk, der ofte på ganske kreativ vis erstatter eksisterende ord og udtryk med – indrømmet! – større eller mindre held. Ofte forsvinder de lige så hurtigt, som de kom, men der er nogle „perler“ iblandt. Mine sproglige antenner er altid ude, og naturligvis kommer der af og til lidt „støj på linien“; men mange gange må jeg overgive mig og tage imod nye, sjove udtryk. De udtryk, jeg egentlig bedst kan lide, er dem, jeg vil kalde „piktogramme“.

I 60'erne og 70'erne gik mange af os rundt og sagde: „Bred ymer“ og „Fed karse“; men disse udtryk levede kun i en kontekst. „Piktogramme“-udtryk derimod er udtryk, der kan afkodes uden for en kontekst, som fx, når Nikoline Werdelin i Søndagspolitiken 1.7.06 citeres for flg.: „Mit liv var faktisk i water“ eller „Associationerne går i rille“.

Udtrykket „at være fremme i skoene“, som faldt M.B. for brystet, hørte jeg første gang i Gomor'n

Danmark, hvor Cecilie Frøkjær, som er en mester i at opfinde (viderebringe?), hvad jeg opfatter som sjove, idérige, men frem for alt harmløse pikto-grame udtryk, lancerede det. Hvis man i øvrigt synes, skoen trykker, kan man bruge en anden variant: „at være fremme i den åbne sandal“. Der har såmænd også været tale om at være fremme i den nedringede eller i bussen. For nylig „fremturede“ Cecilie igen med en sjov variant af det gammelkendte udtryk, at sætte det lange ben foran:

Tag dog imod! Det er jo udtryk for en glæde ved at lege med sproget.

Argumentationen imod den slags går ofte på, at unge mennesker aldrig lærer at tale ordentligt, hvis vi accepterer, at de har en anden måde at udtrykke sig på. Det er jeg såmænd ikke så bekymret for. De fleste unge mennesker mestrer nemlig flere sprogkategorier og kan sagtens slå om fra det ene til det andet afhængigt af, om de taler med fx bedsteforældre eller venner. Sikke dog en rigdom i modsætning til mange voksne, der synes stivnet i deres meget (udtales som „bade“) konforme og urokelige sprog. Ikke dermed være sagt, at jeg mener, alle skal gå rundt og sige „nederen“, „grineren“ osv., slet ikke; det ville for nogles vedkommende nok blive lidt for meget på den Mark Twain-agtige måde („Begravelsen i Nevada“). Det er ikke dét, der er mit ærinde; jeg opfordrer blot til åbenhed over for sprogets mangfoldighed i erkendelse af, at leg med sproget foregår på flere planer, som afspejler en lyst til og glæde ved at finde/opfinde ord og udtryk, man ikke vidste var der. På basis af dette, står det så enhver frit for at tage stilling; men give det dog en chance!

Programmeret

I pagt med at medierne opfatter sig selv som verdens navle frem for at skildre den, sker der også et sprogligt skred fra det hele til det halve. Aftenshow og Boogie Listen er blot et par af de hybrider, der for tiden præger programfladen. Danmarks Radio, der i disse år systematisk er nødt til at spare sig ud af sine forpligtelser, har ifølge sin finansiering – statstilskud og licensbetaling – et særligt ansvar over for det danske. Det er nok derfor, det hedder public service. Et slalomløb ned gennem programudbuddet illustrerer forvirringen: Spooks, Beautiful Beirut, Deadline, Spam, Trendspotting, Task Force, DR-Explorer, Boogie Update, Becoming: Christina....: Mærkeligt dansk unægtelig, men det svarer til konkurrentens, hvor man ser Tottaly Spies, Tjekpoint Teddy, Klar til Kick-Off, Lazy Town, VM-Tip-Off, Deal No Deal, og det er ingen

nyhed, at nyheder ikke hedder nyheder men News, og dem sender man ikke, dem breaker man Og DR2, den såkaldt seriøse kanal, kan lave en tema-aften, ikke om mode, men om fashion, hvor der brandes og coolhentes. Hvis dette hel- halv- og kvartengelske bliver for overvældende, kan man dog trøste sig med, at mangfoldigheden også rummer et program som Normalerweise. So ved one that.

Årsagen er ikke indlysende, men en afsmitning kan måske spores fra 1970'erne, da biograferne begyndte at udsende engelske og amerikanske film under deres originaltitel. Da de senere kom i tv, opgav programredaktørerne hurtigt at finde danske titler. Herved undgik man i hvert fald at skabe forvirring om titlerne og kaos i referencerne. Tilbage er nu – det sproglige kaos.

M.B.

Foredrag og generalforsamling

Tirsdag den 8. maj kl. 16.30 i Møttings Hus, Andebakkesti 5, Frederiksberg
(ved parkeringspladsen langs Smallegade bag Frederiksberg Rådhus)

Asger Baunsbak-Jensen fortæller om „Sproget som arbejdsredskab“

Livet igennem har sproget været Asger Baunsbak-Jensens arbejdsredskab. Først som lærer og forstander ved Glamsbjerg Fri- og Efterskole, herefter som direktør i Undervisningsministeriet og senere som sognepræst i Farum. Hertil kommer mange folkelige og politiske tillidshverv samt flittigt virke som forfatter og foredragsholder. Dette var også begrundelsen, da han i 1984 var blandt de første modtagere af Modersmål-Prisen.

Modersmål-Selskabets ordinære generalforsamling 2007

Efter foredraget afholdes ordinær generalforsamling med følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent, 2. Bestyrelsens beretning, 3. Aflæggelse af revideret årsregnskab, 4. Fastsættelse af kontingent for det flg. kalenderår, 5. Indkomne forslag, 6. Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter og 7. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, må være kommet frem til formanden senest den 24. april.

Der serveres en forfriskning
Alle interesserede er velkomne, også selv om de ikke er medlemmer af
Modersmål-Selskabet